

Aan de heer Kurt Himpe
Provincieraadslid

Kurt.himpe@west-vlaanderen.be

Brugge, 28 juni 2022
O.Ref.: ASG12/22/CD672

Betreft: Stand van zaken inzet drones in noodplanning

Geacht provincieraadslid

De noodplanning op zichzelf beschikt niet over drones, wat op zich niet hoeft te verwonderen.

Het gaat immers over een wettelijke opgelegde taak die in essentie bestaat in het coördineren van de 5 betrokken disciplines op het terrein.

Deze beschikken uiteraard hiervoor zelf over de nodige middelen, die desgevallend kunnen worden aangevuld met middelen uit andere diensten van de overheid of zelfs de privé ondernemingen.

Heel specifiek naar het item 'drones' dat het voorwerp uitmaakt van uw vraag, kan ik u meegeven dat binnen onze provincie niet alleen pionierswerk werd verricht voor de inzet van drones door een aantal bedrijven, organisaties en belangengroepen betrokken bij safety en security.

Ook hulpverleningsinstanties investeerden in drones onder meer de politiezone Westkust die voor de 24/24 permanentie van de droneteams samenwerkt met de politiezone Polder, RIHO en VLAS. Daarnaast heeft ook de politiezone Bredene-De Haan een drone evenals de strandreddingsdienst van Blankenberge. De scheepvaartpolitie, defensie en de Civiele Bescherming hebben ook geïnvesteerd in dronetechnologie, maar dan minder met oog op noodplanning.

In het kader van hulpverlening en noodplanning worden drones in essentie ingezet voor:

- Opsporing vermiste/weggelopen personen : demente bejaarden, weggelopen jongeren, onrustwekkende verdwijningen, drenkelingen...
- Bijstand verkeersongevallen : geven overzicht alsook opmaak schets van het ongeval (fotogrammetrie/ mapping 2D/3D)
- Monitoring in het kader van verkeersveiligheid
- Aanreiken van overzichtsbeelden aan de CP-OPS (operationeel commandoniveau) in het kader van verkeersstromen, toegangs- en uitgangscntrole, vrijhouden evacuateroutes, crowd control op het terrein, incident management, augmented situational awerness...
- Bijstand aan brandweer met live thermische beelden waarop de warmteontwikkeling kan gevolgd worden zodat het verloop van een brand kan voorspeld worden vooraleer een uitbraak via vlammen zichtbaar is, wat ook toelaat om de blusactiviteiten beter te sturen
- Het aanleveren van overzichtsbeelden aan de CP-OPS voor incident management, zoals augmented situational awerness, thermische beelden aangereikt die doorheen de rook toch beelden geven, met aangepaste payload (gassniffer) analyse van rookwolken, geografische overzicht van de spreiding van een rookwolk, geografische bepaling van de fallout van een gifwolk (vb asbest) met oog op evacuatie, weergave van plaatsen waar het te gevaarlijk is om mensen heen te sturen; momenteel lopen er testen om zaken (zoals radio's, bakens, flessen water, thermische dekens, ...) te droppen met een drone op plaatsen die moeilijk bereikbaar zijn
- Het afspeuren van duinen, stranden en zee aan de Belgische kust; momenteel lopen er tests om reddingsvesten te droppen met een drone
- Screening van bewaakte en onbewaakte zwemzones
- Toezicht op het captatieverbod.
- Gerechtelijke onderzoeken: voorbereiding acties, bijstand inval, opsporingen drugplantages, crime scene investigation zonder contaminatie van de sporen, fotoreportages, vastleggen van de crime scene, vastleggen en reconstructie van sporen, beveiliging crime scene, beveiliging reconstructie ...

- Milieuverontreiniging opsporen
- Patrouilleren in moeilijk toegankelijke zones
- ...

Er is heel recent een nieuwe “omzendbrief drones voor politie en hulpdiensten” verschenen, meer bepaald op 04 mei 2022.

De huidige omzendbrief is van toepassing op politie, brandweer en operationele eenheden van de civiele bescherming waardoor de kustreddingsdiensten hier niet onder vallen terwijl die momenteel wel een rol spelen in de afsprakenregeling redding aan Belgische Kust met inzet van drones.

Er zijn hierin een aantal aanpassingen ten opzichte van de vorige omzendbrief aangebracht waardoor er geen verbod meer is op het transport en zodoende ook het “droppen” van materiaal mogelijk is.

Wat betreft uw specifieke vraag naar de ‘gaps’ in de wetgeving kan ik u meegeven dat:

- De regels voor de risicoanalyse van de vluchten zijn aangepast wat het erg moeilijk maakt om een ad rem risicoanalyse te maken volgens de voorgestelde SORA methode. In de omzendbrief staat de mogelijkheid om vluchten uit te voeren zonder zware risicoanalyse als de vluchten vallen onder de voorgestelde Belgische of Europese standaardscenario’s. Deze scenario’s zijn echter heel beperkt (1 Belgische en 2 Europese) en hebben ook geen enkele link met de politie of hulpdiensten die een compleet andere insteek hebben. Een oplossing hiervoor zou zijn dat de politie en de hulpdiensten hun eigen specifieke standaardscenario’s zouden kunnen bepalen en uitwerken die los staan van de privé standaard scenario’s.
- Ook het aanvaarden van politionele PDRA’s (Pre Defined Risk Analysis) zou een grote hulp betekenen bij het veilig voorbereiden van een drone vluchtuitvoering die in een vaste werkingsmethode kadert, zoals voor de bijstand bij de brandweer bij brand, zoektocht vermiste persoon, vastleggen verkeersongeval, drone bijstand op een evenement Deze zaken zijn perfect voorafgaandelijk op te stellen en over alle hulpdiensten heen toepasbaar zonder dat iedereen apart telkens een risicoanalyse moet maken die zeer tijdrovend is en niet ad rem kan opgesteld worden.

- De beperkingen van BVLOS (Beyond Visual Line of Sight) vluchten tot een afstand van maximaal 500 meter rond een niet-bewegende piloot zijn een grote beperking bij alle zoektochten die uitgevoerd worden in kader van "Search & Rescue" alsook in de afsprakenregeling voor de redding aan de Belgische kust die uiteraard nooit vooraf gepland kunnen worden. Gelet op de komst van UAS met grotere autonomie alsook fixed wings met grotere reikwijdte dient dit zeker herbekeken te worden. De hoogtes moeten hier veel meer een rol gaan spelen en niet de afstand.
- De nieuwe technische eisen met CE markering gaan momenteel in op 1 januari 2023. De CE-markeringen zijn echter op Europees niveau uitgesteld tot 1 januari 2024 wat er voor zal zorgen dat gedurende een gans jaar geen nieuwe UAS (drones) zullen kunnen worden ingeschreven. Gelet op de sterke evolutie in de markt van het aanbod en de uitdagingen bij de vraag, moet dit ook zeker aangepast worden. De overgangperiode moet eveneens met een jaar verlengd worden voor de UAS van politie- en hulpdiensten, voor het garanderen van de continuïteit van de inzetbaarheid.
- Tenslotte is deze omzendbrief een gemiste kans om duidelijke normatieve trainingsverplichtingen op te leggen aan de dronepiloten om het professioneel niveau van de piloten van politie- en hulpdiensten op peil te houden.

Niettegenstaande alle beperkingen of op zijn minst hindernissen merk ik in de provincie een heel sterk innovatieve drive om de switch van bemande naar onbemande vluchten te maken. Op kwantitatief niveau is dit een vermenigvuldiging van de slagkracht, op operationeel niveau een onmiskenbare meerwaarde, op budgettair niveau een win-win en op beleidsniveau een 'gamechanger' waar vooral de overheid nog een vlucht te nemen heeft, zo moet ik vaststellen.

Met de meeste hoogachting

Carl Decaluwé
Gouverneur van West-Vlaanderen